

Druk bezig zijn en een overvolle agenda hebben is synoniem met een succesvol bestaan. Als er op een ochtend nauwelijks mails binnenkomen, slaat de vertwijfeling reeds toe. Rust en nietsdoen zijn geen inspiratiebronnen meer, maar de angstaanjagende voorboden van een bestaan in de marges van de maatschappij. De hang naar activiteit en de snelheid waarmee technologische ontwikkelingen zich opvoelen geven velen de indruk de tijd niet meer bij te kunnen benen. 'Geen rijd hebben' lijkt dan ook een fundamentele ervaring van deze tijd te zijn.

In *Stil de tijd* neemt Joke J. Hermsen dit verschijnsel kritisch onder de loep. Vanuit het gedachtegoed van Henri Bergson, Ernst Bloch en Peter Sloterdijk ontwikkelt zij een nieuwe visie op het fenomeen tijd, waarin zij een onderscheid aanbrengt tussen kloktijd en innerlijke tijd. Zij stelt vragen als 'Van wie is de tijd?' en 'Bestaat er nog een persoonlijke tijd?' en legt haar oor te luisteren bij schrijvers en kunstenaars die deze innerlijke tijd in hun werk hebben ver-

beeld. Zij verkent het belang van rust, verveling, aandacht en wachten; ervaringen die sinds de Oudheid als belangrijke voorwaarden voor het denken en de creativiteit werden beschouwd, maar in liet huidige economische tijdsgewricht weinig waardering krijgen. Tenslotte schetst Hermsen de sociaal-politieke gevolgen van onze rusteloze en in meerdere opzichten op drilt geraakte samenleving.

Joke J. Hermsen debuteerde in 1998 met de roman *Het dameoffer*, gevolgd door de romans *Tweeduister*, *De profielschets* en *De liefde dus*. Tevens publiceerde zij de essaybundel *Heimwee naar de mens*, die de shortlist voor het beste filosofische boek van 2003 behaalde. Haar hele werk werd in 2008 bekroond met de Halewijnprijs. *De liefde dus* werd genomineerd voor de longlist van de Libris Literatuurprijs 2009.

* *De liefde dus* is precies zoals een roman hoort te zijn: zonder gêne tot op het bot.

- Fleur Speet in *Het Financieele Dagblad*

* Hermsen houdt in een reeks essays een stevig pleidooi voor kunst die zich verzet tegen zinloosheid en apathie.

- Koen Vergeer in *De Morgen* over *Heimwee naar de mens*